

C.S. LEWIS : ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

✘ Στις ομιλίες μου μέχρι τώρα είπα πολλά για την προσευχή. Και τώρα, πριν συνεχίσω με το κύριο θέμα μου, θα ήθελα να ασχοληθώ με τη δυσκολία που μερικοί άνθρωποι έχουν στο να καταλάβουν την όλη ιδέα της προσευχής.

«Μπορώ να πιστέψω στο θεό, αλλά αυτό που δεν μπορώ να χωνέψω είναι η ιδέα, ότι ο θεός προσέχει εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους που ταυτόχρονα, την ίδια στιγμή, απευθύνονται σ' αυτόν». Ανακαλύπτω ότι πολλοί άνθρωποι έχουν την απορία αυτή! Το πρώτο πράγμα που πρέπει να παρατηρήσουμε είναι ότι η ουσία, το κεντρικό σημείο της απορίας αυτής, βρίσκεται στις λέξεις «την ίδια στιγμή».

Οι πιο πολλοί από εμάς φανταζόμαστε ένα θεό που προσέχει τα αιτήματα πολυαρίθμων ανθρώπων, αρκεί τα αιτήματα αυτά να έρχονται το ένα μετά το άλλο. Επίσης φανταζόμαστε ότι ο θεός έχει ατελείωτο χρόνο να ακούει τα αιτήματα αυτά. Άρα, στον πυρήνα της απορίας αυτής βρίσκεται η ιδέα ενός θεού, που πρέπει να χωρέσει τόσα πολλά πράγματα σε μια μόνο στιγμή του χρόνου!

Λοιπόν, αυτό φυσικά συμβαίνει σε εμάς. Η ζωή έρχεται σε εμάς στιγμή προς στιγμή. Μια στιγμή εξαφανίζεται πριν εμφανισθεί η αμέσως επόμενη και λίγα πολύτιμα πράγματα μπορούμε να κάνουμε στην κάθε μια. Έτσι είναι ο χρόνος για μας. Και φυσικά εσείς και εγώ έχουμε την τάση να θεωρούμε δεδομένο ότι αυτή η χρονική ακολουθία, αυτή η σειρά παρελθόν-παρόν-μέλλον δεν εκφράζει απλά το πώς η ζωή παρουσιάζεται σε εμάς αλλά και ότι δηλώνει επίσης και τον τρόπο ύπαρξης όλων των πραγμάτων.

Τείνουμε να υποθέτουμε ότι το σύμπαν όλο και ο θεός μαζί-όπως και εμείς- ακολουθούν πάντα μια πορεία κίνησης που ξεκινά από το παρελθόν και κατευθύνεται προς το μέλλον. Ωστόσο, πολλοί

μορφωμένοι άνθρωποι δεν συμφωνούν με αυτή την αντίληψη. Νομίζω ήταν οι θεολόγοι που πρώτοι διατύπωσαν την ιδέα ότι κάποια πράγματα δεν υπάρχουν στο χρόνο. Αργότερα οι φιλόσοφοι ανέπτυξαν περισσότερο την ιδέα αυτή και τώρα μερικοί επιστήμονες ακολουθούν τον ίδιο τρόπο σκέψης.

Σχεδόν σίγουρα, ο θεός δεν υπάρχει στο χρόνο. Η ζωή του δεν αποτελείται από στιγμές που ακολουθούν η μια την άλλη. Εάν ένα εκατομμύριο άνθρωποι προσεύχονται στο θεό απόψε στις 10.30, Αυτός δεν έχει ανάγκη να τους ακούσει όλους αυτούς σε αυτή την αμελητέα χρονική στιγμή που εμείς αποκαλούμε 10.30. Η στιγμή 10.30 καθώς και κάθε άλλη στιγμή από την αρχή του κόσμου μέχρι και το τέλος του, αποτελεί πάντα Παρόν, για το θεό. Εάν θέλετε να το διατυπώσουμε και έτσι, ο θεός έχει τον Άπειρο χρόνο, για να ακούσει την προσευχή, που κάνει ένας πιλότος σε ένα κλάσμα δευτερολέπτου καθώς το αεροπλάνο του, έπειτα από σφοδρή σύγκρουση, τυλίγεται στις φλόγες!

Ξέρω πως αυτό είναι δύσκολο να το καταλάβουμε. Θα προσπαθήσω να σας το εξηγήσω με ένα παράδειγμα. Υποθέστε πως εγώ γράφω ένα μυθιστόρημα και γράφω: «Η Μαρία άφησε το βιβλίο της πάνω στο τραπέζι. Την επόμενη στιγμή ένας χτύπος ακούστηκε στην πόρτα.» Για τη Μαρία που πρέπει να ζήσει στο φανταστικό χρόνο της ιστορίας, δεν μεσολαβεί κανένα χρονικό διάστημα μεταξύ του γεγονότος τοποθέτησης του βιβλίου πάνω στο τραπέζι και του γεγονότος του χτυπήματος στην πόρτα. Αλλά εγώ, ο δημιουργός της, μεταξύ της συγγραφής της πρώτης πρότασης και της δεύτερης, μπορεί να έχω βγει έξω για μια ώρα για μια βόλτα και όλη αυτή την ώρα να τη ξόδεψα σκεφτόμενος τη Μαρία! Ξέρω πως αυτό δεν είναι και το τέλειο παράδειγμα, αλλά μπορεί να σας δώσει μια αμυδρή ιδέα για το τι εννοώ. Αυτό που θέλω να αποδείξω είναι ότι ο θεός έχει άπειρο ελεύθερο χρόνο να σπαταλήσει για τον καθένα από εμάς. Δεν χρειάζεται να ασχοληθεί μαζί μας κατά σειρά προτεραιότητας. Όταν προσεύχεσαι, είστε μόνοι εσύ και Αυτός σαν να ήσουν το μοναδικό πλάσμα που είχε ποτέ δημιουργήσει. Όταν ο Χριστός πέθανε στο Σταυρό, πέθανε για σένα προσωπικά, για το χατίρι

σου, σαν να ήσουν ο μοναδικός άνθρωπος πάνω στη Γη.

Τόνιζα την προηγούμενη φορά ότι η χριστιανική ζωή είναι απλά μια διαδικασία αλλαγής/αλλοίωσης του φυσικού σου εαυτού σε εαυτό Χριστού και ότι η διαδικασία αυτή έχει μακρά διάρκεια. Οι πιο προσωπικές, ιδιωτικές σου επιθυμίες, οι απόψεις σου, είναι τα πράγματα που πρέπει να αλλάξουν. Για το λόγο αυτό οι άπιστοι παραπονιούνται ότι ο χριστιανισμός είναι μια πολύ εγωιστική θρησκεία. Αναρωτιούνται και λένε: «Δεν είναι εγωιστικό, ακόμη και νοσηρό, να ασχολείσαι συνέχεια με το εσωτερικό της δικής σου ψυχής, αντί να σκέφτεσαι την ανθρωπότητα;»

Τι θα έλεγε ένας αξιωματικός των ενόπλων δυνάμεων σε ένα στρατιώτη που είχε βρώμικο τουφέκι και όταν τον διέταξε να το καθαρίσει αυτός απάντησε «Στρατηγέ μου, δεν είναι πολύ εγωιστικό και νοσηρό θα έλεγα, να νοιάζεστε πάντα για το εσωτερικό του δικού σας όπλου, αντί να σκέφτεστε τα Ηνωμένα Έθνη;» Βλέπετε, που θέλω να καταλήξω: ο στρατιώτης αυτός δεν θα είναι καθόλου χρήσιμος για τα Ηνωμένα Έθνη, εάν το τουφέκι του δεν είναι γρήγορο στη σκοποβολή. Κατά τον ίδιο τρόπο οι άνθρωποι, που ενεργούν με βάση τον παλιό φυσικό τους εαυτό, δεν θα προσφέρουν πραγματικό μόνιμο καλό στους άλλους ανθρώπους.

Επιτρέψτε μου να σας το εξηγήσω αυτό. Η ανθρώπινη ιστορία δεν απαρτίζεται απλά από ιστορίες κακών ανθρώπων που διέπραξαν κακές πράξεις. Είναι μάλλον η ιστορία ανθρώπων που προσπάθησαν να κάνουν καλά πράγματα. Αλλά κατά κάποιο τρόπο, κάτι πάντα πάει στραβά. Πάρτε για παράδειγμα τη συνηθισμένη για τους Άγγλους φράση «cold as charity» (ψυχρό σαν φιλανθρωπία). Γιατί καταλήξαμε να το λέμε αυτό; Μα, από την εμπειρία. Έχουμε μάθει πόσο άσπλαχνοι, μη συμπονετικοί, ούτε συγκαταβατικοί, αλλά επηρμένοι, είναι συχνά οι ελεήμονες. Ωστόσο, εκατοντάδες και χιλιάδες από αυτούς τους φιλανθρώπους ξεκίνησαν με πραγματική διάθεση να κάνουν το καλό και, όταν τελικά το έκαναν, κατά κάποιο τρόπο δεν ήταν τόσο καλό, όσο θα έπρεπε να είναι.

Η παλιά ιστορία επαναλαμβάνεται: αυτό που είσαι φανερώνεται σε αυτό που κάνεις. Μια ξινομηλιά δεν μπορεί να καρποφορήσει βρώσιμα μήλα. Όσο ο παλιός εαυτός μας φωλιάζει μέσα μας αναλλοίωτος, τα πάθη του μολύνουν όλες μας τις πράξεις. Προσπαθούμε να είμαστε ευλαβείς και γινόμαστε Φαρισαίοι. Προσπαθούμε να είμαστε ευγενικοί και καλόκαρδοι και καταλήγουμε προστατευτικοί και συγκαταβατικοί. Οι κοινωνικές υπηρεσίες καταντούν σκέτος λαβύρινθος γραφειοκρατίας. Η έλλειψη εγωισμού και η ταπεινότητα γίνονται μέσο επίδειξης. Δεν εννοώ βέβαια ότι πρέπει να σταματήσουμε την προσπάθεια να είμαστε καλοί. Οφείλουμε να κάνουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε. Ακόμα και αν η ψυχή μας είναι τόσο χαζή και ανόητη, ώστε να πάει στη μάχη με ένα βρώμικο όπλο, ακόμα και τότε δεν πρέπει να οπισθοχωρήσει και να το βάλει στα πόδια.

Η αλλαγή του εαυτού μας, για τους πιο πολλούς από εμάς, δεν θα συμβεί ξαφνικά. Και πρέπει να παραδεχθώ ότι για τους πιο πολλούς χριστιανούς η αλλαγή αυτή θα αρχίσει στο τέλος αυτής της παρούσας ζωής μας. Αλλά υπάρχουν ορισμένοι στους οποίους πηγαίνει πιο πέρα, ακόμη και πριν το θάνατο, αρκετά μακριά ώστε να το δεις.

Τα ίδια τους τα πρόσωπα και οι ίδιες τους οι φωνές είναι διαφορετικές. Όταν τους συναντάς, ξέρεις πως έχεις να κάνεις με κάτι το οποίο ξεκινά πέρα από τα συνηθισμένα. Κάτι πιο δυνατό, πιο ήσυχο, πιο ευτυχισμένο, πιο ζωντανό από τη συνηθισμένη ανθρωπότητα.

Σε αυτό ακριβώς το σημείο νομίζω ο χριστιανισμός έχει την πραγματική απάντηση στην ερώτηση που ρωτάνε πολλοί άνθρωποι. Όλοι έχουν ακούσει για την εξέλιξη, για το πώς ο άνθρωπος εξελίχθηκε από κατώτερες μορφές ζωής. Και οι άνθρωποι συχνά ρωτάνε: «Ποιο είναι το επόμενο βήμα; Πότε θα εμφανιστεί αυτή η νέα μορφή μετά τον άνθρωπο;» Μερικοί ευφάνταστοι συγγραφείς προσπαθούν ακόμη να σκιαγραφήσουν-περιγράψουν το πώς θα είναι το επόμενο βήμα-στάδιο, αλλά συνήθως καταλήγουν σε ανοησίες: περιγράφουν ανθρώπους με έξι χέρια ή φτερά ή κάτι τέτοια.

Οι χριστιανοί νομίζουν ότι οι παραπάνω άνθρωποι είναι σε λανθασμένο δρόμο. Το επόμενο στάδιο έχει ήδη εμφανιστεί. Το επόμενο στάδιο της εξέλιξης είναι να εξελιχθούμε από απλά πλάσματα σε παιδιά του Θεού. Ο νέος τύπος ανθρώπου εμφανίστηκε στο πρόσωπο του Χριστού, και άλλοι “καινούργιοι άνθρωποι”, μικροί Χριστοί έχουν ήδη ξεχωρίσει σε διάφορα σημεία πάνω στη γη.

Εμείς οι Χριστιανοί αυτό δεν το ονομάζουμε εξέλιξη. Επειδή πιστεύουμε ότι δεν είναι κάτι που προέρχεται έτσι τυφλά από τη Φύση, αλλά από τον κόσμο του Φωτός και της Εξουσίας και της Γνώσης, που ξεπερνά τα όρια της Φύσης. Αλλά, εάν εσύ επιθυμείς αυτό να το ονομάζεις εξέλιξη, τότε πες το όπως θες. Το επόμενο σκαλοπάτι-στάδιο πάντως είναι εδώ: μπορείς, εάν θες, να γίνεις ένας από τους νέους ανθρώπους εν Χριστώ. Εάν πάλι δεν θες, μπορείς να αρνηθείς το σκαλοπάτι αυτό και να βυθιστείς στην παλιά σου κατάσταση.

Τώρα, εάν ανεβείς το σκαλοπάτι αυτό, θα πρέπει να χάσεις αυτό που ονομάζουμε «ο εαυτός μου». Αυτό φυσικά δε σημαίνει ότι όλοι οι άνθρωποι που δέχονται το Χριστό πρόκειται να γίνουν πανομοιότυποι, ο ένας αντίγραφο του άλλου. Ξέρω πως είναι δύσκολο να καταλάβουμε αυτές τις έννοιες. Εάν υπάρχει ένας Χριστός και αυτός πρόκειται να μπει μέσα σε όλους μας και να αντικαταστήσει τις προσωπικότητές μας με τη δική του, ποια διαφορά θα υπάρχει μεταξύ μας;

Σε αυτό το σημείο έχω να πω κάτι δύσκολο.

Από τη μια πλευρά, είναι αλήθεια ότι, αν επιτρέψουμε στο Χριστό να κυριαρχήσει ανάμεσα μας, θα απολέσουμε τις προσωπικές μας διαφορές. Από την άλλη πλευρά όμως δεν νομίζω ότι ο Χριστός μπορεί να κυριαρχήσει μέσα μας, όσο εμείς ανησυχούμε για το τι θα συμβεί στην προσωπικότητά μας.

Ας αναλύσουμε την πρώτη σκέψη. Εάν ένας άνθρωπος δεν γνώριζε το αλάτι, δεν θα νόμιζε ότι οποιαδήποτε ουσία, με τόσο έντονη γεύση, θα κατέστρεφε τις γεύσεις όλων των άλλων εδεσμάτων σε

όποιο πιάτο κι αν το προσέθετε κανείς; Εμείς όμως ξέρουμε ως πραγματικότητα ότι το αλάτι είναι αυτό που αναδεικνύει τη γεύση.

Λοιπόν, κάτι παρόμοιο συμβαίνει και με το Χριστό. Όταν έχεις εντελώς παραδώσει τον εαυτό σου στην προσωπικότητα Του, τότε για πρώτη φορά στη ζωή σου θα αναπτύσσεσαι σιγά-σιγά και θα γίνεσαι ένα πραγματικό πρόσωπο. Αυτός δημιούργησε τον κόσμο ολόκληρο. Τον επινόησε όπως ένας συγγραφέας επινοεί τους ήρωες ενός βιβλίου, δηλαδή όλους τους διαφορετικούς ανθρώπους, όπως εσύ και εγώ, που ήταν στο σχέδιο Του να γίνουμε.

Με άλλα λόγια, οι πραγματικοί εαυτοί μας καρτερούν τη στιγμή που εμείς θα ζήσουμε εν Χριστώ. Αυτό που τώρα ονομάζω «ο εαυτός μου» με δυσκολία θα μπορούσε να χαρακτηριστεί πρόσωπο. Βασικά ο «εαυτός μου» είναι σημείο συνάντησης ποικίλων φυσικών δυνάμεων, επιθυμιών, φόβων κλπ, κλπ μερικά από τα οποία προέρχονται από τους προγόνους μας και κάποια άλλα από την εκπαίδευση μας κάποια ίσως και από τους δαίμονες. Ο «εαυτός» για τον οποίο πραγματικά είχες σχεδιαστεί είναι κάτι που δεν αντλεί τη ζωτική του δύναμη από τη Φύση, αλλά από το θεό.

Στην αρχή αυτών των ομιλιών μου τόνισα ότι προσωπικότητες υπάρχουν μόνο κοντά στο θεό. Τώρα θα προχωρήσω λίγο πιο πέρα. Πραγματικές προσωπικότητες δεν υπάρχουν πουθενά αλλού· εννοώ πλήρεις, ολοκληρωμένες προσωπικότητες. Μόνο όταν επιτρέψεις στον εαυτό σου να πλησιάσει τη ζωή του θεού, τότε μόνο μετατρέπεται σε αληθινό πρόσωπο.

Αλλά, από τη άλλη, δεν είναι καλό να πηγαίνεις στο Χριστό απλά και μόνο για χάρη της θεότητας ή της προσωπικότητας. Όσο νοιάζεσαι μόνο για αυτά, τότε δεν έχεις ανεβεί το σκαλί της εξέλιξης. Δεν έχεις καν εισέλθει στο στάδιο της εξέλιξης. Και αυτό συμβαίνει γιατί απλά, εάν δεν ξεχάσεις τον εαυτό σου, τότε δεν μπορείς να ανέβεις το πρώτο σκαλί που οδηγεί στην εξέλιξη. Μόνο εάν ψάχνεις για κάτι άλλο, τότε μόνο μπορείς να γίνεις πραγματικό πρόσωπο. Ξέρεις αυτό ισχύει και για τα γήινα πράγματα· ακόμη και στη λογοτεχνία ή στην τέχνη κανένας

άνθρωπος που αγωνιά για την αυθεντικότητα ή την πρωτοτυπία δεν θα γίνει ποτέ αυθεντικός και πρωτότυπος. Αυθεντικός και πρωτότυπος-και μάλιστα χωρίς να το παρατηρεί- γίνεται αυτός που νοιάζεται να κάνει καλή δουλειά ή να λέει την αλήθεια. Ακόμη και στην κοινωνική ζωή, τότε μόνο θα καταφέρεις να κάνεις καλή εντύπωση στους άλλους ανθρώπους, εάν σταματήσεις να σκέφτεσαι συνεχώς τι είδους εντυπώσεις προκαλείς.

Η αρχή αυτή διέπει όλη μας τη ζωή, από την κορυφή μέχρι την βάση:

Εγκατάλειψε τον εαυτό σου και θα βρεις τον πραγματικό σου εαυτό.

Απώλεσε τον εαυτό σου και θα τον σώσεις.

Παραδόσου στο θάνατο με κάθε ίνα της ύπαρξής σου και θα βρεις την αιώνια ζωή.

Αναζήτησε το Χριστό και θα Τον βρεις και μαζί με Αυτόν και όλα τα υπόλοιπα.

Εγκλωβίσου στον εαυτό σου και το μόνο που θα βρεις είναι μίσος, μοναξιά, απελπισία, καταστροφή, ερείπια και ερημιά.

(Η μόνη διδασκαλία που σώθηκε από τις τηλεοπτικές του ομιλίες)

[C.S. Lewis \(Βικιπαίδεια\)](#)

Πηγή: enoriako.info

Το είδαμε/φωτό: [Αντίφωνο, antifono.gr](http://antifono.gr)